

Από τη νήσο του Πάσχα στη νήσο Κρήτη και από την αρχαία Ελλάδα σε μια “σύγχρονη” Θέμιδα

Η Νήσος του Πάσχα είναι ένα από τα πιο απομακρυσμένα κατοικημένα μέρη του πλανήτη. Έχει έκταση 150 τετραγωνικά μίλια περίπου και βρίσκεται στον Ειρηνικό Ωκεανό.

Ο πληθυσμός της έφτασε στην ακμή του τους 7.000 κατοίκους. Πρόκειται για έναν λαό που ξεκίνησε γύρω στον 5^ο αιώνα μ.Χ. με πολύ περιορισμένους φυσικούς πόρους και οικοδόμησε μια από τις πιο προηγμένες κοινωνίες. Μετά το 1600 μ.Χ. όμως η Νήσος του Πάσχα έπεσε σε παρακμή και παλινδρόμησε σε πρωτόγονες συνθήκες μέχρι που ο πληθυσμός της κατέφυγε στον κανιβαλισμό. **Η αιτία της κατάρρευσης αυτής δεν ήταν άλλη από τη μαζική περιβαλλοντική υποβάθμιση που επέφερε η κοπή όλων των δέντρων του νησιού για την εξασφάλιση κορμών για τη μεταφορά των γνωστών σε όλους μας τεράστιων πέτρινων αγαλμάτων που ευρέθησαν στη Νήσο του Πάσχα.**

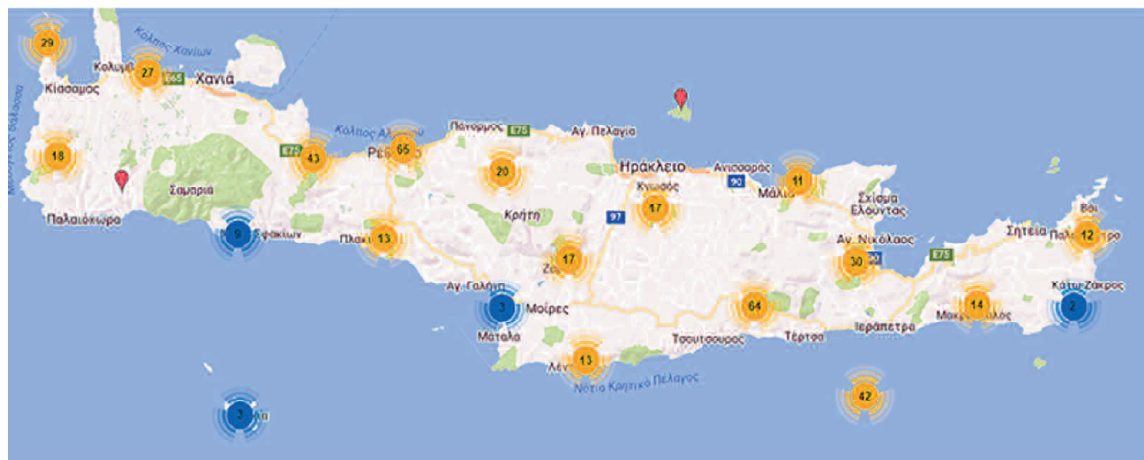
Μπορεί βέβαια οι κάτοικοι στη νήσο του Πάσχα να ήταν ανήμποροι να επινοήσουν ένα σύστημα που θα τους επέτρεπε να βρουν τη σωστή ισορροπία με το περιβάλλον τους, στον αντίποδα **οι αρχαίοι Έλληνες, έχοντας θεοποιήσει τη φύση, όχι μόνο τη σέβονταν, αλλά διέθεταν και νόμους για την προστασία της. Φύλακας των νόμων και τιμωρός κάθε προσβολής τους θεωρείτο η “Θέμις”, μία Τιτάνας, ανθρωπόμορφη προσωποποίηση της φυσικής και ηθικής τάξης.**

Εκτοτε πολύ νερό κύλησε στο αυλάκι, αλλά το δίκαιο της προστασίας του περιβάλλοντος άργησε να αποκτήσει την αυτονομία του ως κλάδος. **Στη μικρή μας χώρα** δε παρά την πληθώρα νόμων και διατάξεων σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, **η εφαρμογή του δικαίου περιβάλλοντος εξακολουθεί να αντιμετωπίζεται επιφανειακά. Δυστυχώς δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που η Ελλάδα καταδικάστηκε για μη εφαρμογή του ενωσιακού περιβαλλοντικού δικαίου από το Ευρωδικαστήριο.** Ως αποτέλεσμα της κρατικής δυσλειτουργικότητας και οι ίδιοι οι πολίτες της χώρας μας συχνά είτε αδιαφορούν για το περιβάλλον είτε θυσιάζουν την προστασία του στον βωμό του πρόσκαιρου προσωπικού τους κέρδους.

Μπορεί άραγε να ανακοπεί η τρέχουσα περιβαλλοντική υποβάθμιση ώστε να μην καταλήξουμε “εξ αμελείας” ή “εκ προθέσεως” σε μία μη αναστρέψιμη για το περιβάλλον και για τον άνθρωπο κατάσταση, αντίστοιχη με αυτήν του πολιτισμού της

ΜΑΡΙΑ ΜΑΝΙΑΔΑΚΗ*

νήσου του Πάσχα:

Ναι η ιστορία μας διδάσκει και η νήσος Κρήτη πρωτοπορεί φιλοδοξώντας να αφήσει μόνο θετικό ιστορικό αντίκτυπο στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος! Δανειζόμενο το όνομα της “Θέμιδος” το Πανεπιστήμιο Κρήτης - Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης - συνεργασία με το Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, τον Δικηγορικό Σύλλογο Ηρακλείου, τον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων και την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης υλοποιούν ήδη από τον Οκτώβριο του 2015 το έργο LIFE NATURA THEMIS - «Πρόωθηση της ενημέρωσης για τη δίωξη εγκλημάτων κατά της άγριας ζωής και ανάδειξη της περιβαλλοντικής ευθύνης για την αποκατάσταση ζημιών της βιοποικιλότητας σε περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 στην Κρήτη» (LIFE14/GIE/GR/000026), η εκτιμώμενη διάρκεια του οποίου εκτείνεται μέχρι τις 30/9/2020.

Ηδη, μετά από έναν χρόνο υλοποίησης του Προγράμματος, τα αποτελέσματα είναι απτά καθώς κατόπιν άριστης συνεργασίας με τις βασικές προανακριτικές αρχές κάθε Περιφερειακής Ενότητας (**Διμεναρχείο, Δασαρχείο, Πυροσβεστική Υπηρεσία,**

τα Τμήματα Περιβάλλοντος των Περιφερειακών Ενοτήτων και τα Δικαστήρια της Κρήτης και τις οποίες έχουν αναρτηθεί σε έναν εξαιρετικά εύχρηστο γεωπληροφορικό χάρτη, ο οποίος φιλοξενείται στην ιστοσελίδα του έργου: <http://www.lifethemis.eu>. Ο εν λόγω χάρτης πέρα από ενημέρωση στον απλό πολίτη προσφέρεται και ως εργαλείο σχεδίασης στρατηγικών πρόληψης και καταστολής του περιβαλλοντικού εγκλήματος στην Κρήτη.

Συντονιστής του Δικαιούχου του Έργου, Πανεπιστημίου Κρήτης - Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης είναι ο **δρ Μιχάλης Προμπονάς**. Τη μελέτη υλοποιούν για τους Νομούς Ηρακλείου και Λασιθίου ο δικηγόρος **δρ Γεώργιος Σμπώκος** και για τους Νομούς Χανίων και Ρεθύμνης η δικηγόρος **Μαρία Μανιαδάκη, ΜΔΕ, συνεπικουρούμενοι στο έργο τους από τις Επιτροπές Περιβάλλοντος των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων.** Επισημηνοικιο υπεύθυνου του Προγράμματος έχουν οριστεί οι δικηγόροι **κ. Εμμανουήλ Βοργιάς και κ. Νικόλαος Χαζιράκης**

για τον Δικηγορικό Σύλλογο Ηρακλείου και για τον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων αντίστοιχα.

Οι περαιτέρω δράσεις του έργου συνίστανται στη δημιουργία δύο Παρατηρητηρίων Περιβαλλοντικού Δικαίου από τους μετέχοντες Δικηγορικούς Συλλόγους σε Ανατολική και Δυτική Κρήτη, με έδρες το Ηράκλειο και τα Χανιά καθώς και σε μια εκστρατεία ενημέρωσης με τη χρήση καινοτομών και μοντέρνων εργαλείων, στην εκπαίδευση των κοινωνικών εταίρων και των ομάδων-στόχων του έργου καθώς και στη διάχυση των αποτελεσμάτων στο ευρύ κοινό.

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον αγκαλιάζουν οι μετέχοντες Δικηγορικοί Σύλλογοι το εν λόγω πρόγραμμα και εγγυώνται την αντικειμενικότητα των υπό έναρξη Παρατηρητηρίων Περιβαλλοντικού Δικαίου. **Εξάλλου, αυτήν ακριβώς την αντικειμενικότητα υποδηλώνει και η ίδια ονομασία του Προγράμματος “ΘΕΜΙΣ”, η οποία συνειρμικά παραπέμπει στη γνωστή σε όλους μας “Iustitia” της Ρωμαϊκής Μυθολογίας, η οποία απεικονίζεται να φοράει ένα μαντίλι στα μάτια, πρόκειται δηλαδή για “τυφλή δικαιοσύνη”...**

*Η Μαρία Μανιαδάκη είναι δικηγόρος, ΜΔΕ, συντονίστρια Προγράμματος LIFE NATURA THEMIS για τον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων